

Bruselj, 24. november 2017
(OR. en)

14867/17

Medinstitucionalna zadeva:
2008/0140 (CNS)

SOC 760
ANTIDISCRIM 59
JAI 1097
MI 872
FREMP 134

POROČILO

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov (1.del) / Svet
Št. predh. dok.:	14071/17
Št. dok. Kom.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Zadeva:	Predlog direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost – poročilo o napredku

I. UVOD

Komisija je 2. julija 2008 sprejela predlog direktive Sveta, s katero naj bi zaščito pred diskriminacijo zaradi vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti razširili še na druga področja poleg zaposlovanja. S predlagano horizontalno direktivo o enakem obravnavanju naj bi dopolnili veljavno zakonodajo ES¹ na tem področju in prepovedali omenjene vrste diskriminacije na naslednjih področjih: socialna zaščita, vključno s socialno varnostjo in zdravstvenim varstvom, izobraževanje ter dostop do blaga in storitev, tudi stanovanj.

¹ Predvsem direktive Sveta 2000/43/ES, 2000/78/ES in 2004/113/ES.

Velika večina delegacij je načeloma pozdravila predlog, mnogo pa jih je podprlo tudi dejstvo, da je njegov cilj dopolniti obstoječi zakonodajni okvir s horizontalnim pristopom, v katerem so obravnavani vsi štirje vzroki diskriminacije.

Večina delegacij je potrdila, da je treba spodbujati enako obravnavanje kot skupno družbeno vrednoto v EU. Več jih je poudarilo predvsem pomen predloga v okviru izvajanja Konvencije ZN o pravicah invalidov. Vendar se je nekaj delegacij zavzelo za ambicioznejše določbe v zvezi z invalidnostjo.

Nekatere so sicer poudarile, kako pomembno je preprečevati diskriminacijo, vendar so v preteklosti podvomile v potrebo po predlogu Komisije, saj po njihovem mnenju krši nacionalno pristojnost glede nekaterih vprašanj ter je v nasprotju z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Nekatere delegacije še vedno nasprotujejo vključitvi socialne zaščite in izobraževanja v področje uporabe direktive. Dve delegaciji sta ohranili splošni pridržek.

Nekatere delegacije so tudi zahtevale pojasnila in izrazile pomisleke, predvsem glede pomanjkanja pravne varnosti, razdelitve pristojnosti ter praktičnih, finančnih in pravnih posledic predloga.

Zaenkrat so vse delegacije ohranile splošni preučitveni pridržek glede predloga. CZ, DK, MT in UK so ohranile parlamentarni preučitveni pridržek. Komisija je na tej stopnji potrdila svoj prvotni predlog in ohranila preučitveni pridržek glede kakršne koli spremembe predloga.

Evropski parlament je mnenje sprejel 2. aprila 2009 po posvetovalnem postopku². Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe 1. decembra 2009 pa predlog ureja člen 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije, kar pomeni, da je po *odobritvi* Evropskega parlamenta potrebno soglasje v Svetu.

² Glej dok. A6-0149/2009. Poročevalec EP o tej direktivi je Jean Lambert (UK/LIBE/Verts/ALE).

II. DELO V SVETU MED ESTONSKIM PREDSEDOVANJEM

Med estonskim predsedovanjem je Delovna skupina za socialna vprašanja nadaljevala obravnavo predloga³, ki temelji na dveh sklopih redakcijskih predlogov predsedstva.⁴

Razprave v delovni skupini so bile usmerjene zlasti v naslednja glavna vprašanja:

a) **Večplastna diskriminacija** (*člen 2(2) in 2(3-a) ter uvodni izjavi 12 in 12ab*)

Predsedstvo si je v svojih redakcijskih predlogih prizadevalo pojasniti pojem večplastne diskriminacije, ki je bila že prej vključena v besedilo, da bi zagotovili boljšo zaščito žrtev diskriminacije.

Poudarilo je, da je večplastna diskriminacija v praksi običajna, vendar jo je zelo težko dokazati, in da so poleg tega specifični razlogi za diskriminacijo, prisotni v primerih večplastne diskriminacije, pogosto zajeti v drugih instrumentih. Tako osnutek direktive, o kateri potekajo pogajanja, zajema vero ali prepričanje, invalidnost, starost in spolno usmerjenost, diskriminacija na podlagi spola je obravnavana v Direktivi 2004/113/ES⁵, diskriminacija na podlagi rase ali narodnosti pa v Direktivi 2000/43/ES.⁶

Zato je predsedstvo predlagalo uvedbo navzkrižnih sklicevanj na navedeni direktivi v člen 2(3-a) in pojasnitev tega koncepta v uvodni izjavi:

³ Seji sta bili 20. septembra in 14. novembra.

⁴ Glej dokumenta 11857/17 in 12480/17.

⁵ Direktiva Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi, UL L 373, 21.12.2004, str. 37.

⁶ Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost. UL L 180, 19.7.2000, str. 22.

Večplastna diskriminacija se razume kot diskriminacija v kakršni koli obliki, ki se pojavi zaradi kombinacije dveh ali več naslednjih razlogov: vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, v nekaterih okoliščinah pa tudi zaradi spola, rase ali narodnosti. Takšna večplastna diskriminacija se lahko pojavi tudi zaradi kombinacije dveh ali več razlogov, ki ločeno ne bi povzročili diskriminacije zadevne osebe (uvodna izjava 12ab).

Veliko delegacij je ponovno podprlo vključitev koncepta večplastne diskriminacije v osnutek direktive in izrazilo zadovoljstvo nad novim besedilom.

Tudi Komisija je pozdravila vključitev večplastne diskriminacije in poudarila, da je treba zagotoviti, da bo v celoti zajeta večplastna diskriminacija na podlagi spola in rase, saj je to edina oblika večplastne diskriminacije, ki ni bila vključena v opredelitvi. Poleg tega se je Komisija strinjala, da se v skladu s prejšnjimi pobudami nekaterih delegacij v besedilo vključi sklicevanje na Direktivo 79/7/EGS.⁷

Kljub temu pa dve delegaciji nista mogli sprejeti vključitve večplastne diskriminacije, pri čemer sta kot razlog med drugim navedli dvome glede izvedljivosti. Nekatere druge delegacije so ohranile preučitveni pridržek v zvezi s tem vprašanjem.

b) Podatki o enakosti (člen 15(4) in uvodna izjava 28)

Predsedstvo je v svojih redakcijskih predlogih preoblikovalo zahteve, ki se nanašajo na zbiranje statističnih podatkov, da bi zagotovili večjo prožnost državam članicam; države članice je pozvalo k spodbujanju zbiranja podatkov o enakem obravnavanju in diskriminaciji v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso ter z veljavno zakonodajo Unije, zlasti glede varstva osebnih podatkov.

Veliko delegacij je izrazilo zadovoljstvo nad novim besedilom.

⁷ Direktiva sveta z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti. UL L 6, 10.1.1979, str. 24.

c) **Druga vprašanja** (*uvodne izjave 2a, 4, 5a, 6, 7, 12, 12ab, 21 in 28*)

Predsedstvo je vneslo več sprememb v uvodne izjave, med drugim je tudi dodalo posebno uvodno izjavo v zvezi s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov (UNCRPD) (uvodna izjava 2a), sklicevanji na politične izjave Sveta o diskriminaciji (uvodna izjava 5a) in priporočilom Komisije o evropskem stebru socialnih pravic (uvodna izjava 7).

III. NEREŠENA VPRAŠANJA

O navedenih vprašanjih bo treba nadalje razpravljati, obravnavati pa bo treba tudi nekatera druga nerešena vprašanja, med drugim:

- področje uporabe direktive, saj nekatere delegacije nasprotujejo vključitvi socialne zaščite in izobraževanja;
- preostale vidike razdelitve pristojnosti in subsidiarnosti ter
- pravno varnost glede obveznosti, ki bodo določene v direktivi.

Podrobnosti v zvezi s stališči delegacij so v dokumentih 12362/17 in 14071/17.

IV. ZAKLJUČEK

Čeprav je bil med estonskim predsedovanjem dosežen dejanski napredek v zvezi z navedenimi temami, bo potrebna nadaljnja politična razprava, preden bo mogoče doseči potrebno soglasje v Svetu.
